

Sygn. akt V CZ 23/07

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Gerard Bieniek

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie ze skargi P. W.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 11 października 2004 r., w sprawie z wniosku E. W.
przy uczestnictwie P. W.
o dział spadku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 4 kwietnia 2007 r.,
zażalenia skarżącego P. W.
na postanowienie Sądu Okręgowego w W.
z dnia 6 listopada 2006 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 6 listopada 2006 r. odrzucił skargę P. W. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia tegoż Sądu Okręgowego z dnia 11 października 2004 r. Z uzasadnienia postanowienia wynika, że przyczyną odrzucenia skargi było niezłożenie pomimo wezwania pełnomocnictwa przez adwokata, który wniósł tę skargę.

W zażaleniu na powyższe postanowienie P. W. zarzucił naruszenie art. 118 w zw. z art. 394 § 1 k.p.c. Podniósł, że w sprawie, w której zapadło skarżone prawomocne orzeczenie ustanowiono dla niego pełnomocnika z urzędu w osobie adw. B. T. Pełnomocnik z urzędu ma wszelkie uprawnienia pełnomocnika z art. 91 pkt 1 k.p.c. i Sąd nie może żądać od takiego pełnomocnika jakiegokolwiek aktu ze strony reprezentowanej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje przymus adwokacko-radcowski, obejmujący również postępowanie o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 87¹ § 1 k.p.c.). Zaniechanie obowiązku dołączenia do skargi pełnomocnictwa (art. 89 § 1 k.p.c. i art. 126 § 3 k.p.c. w związku z art. 424⁵ § 2 k.p.c.) podlega rygorowi przewidzianemu w art. 424⁶ § 2 i 3 k.p.c. Sąd Okręgowy zastosował te przepisy.

Postępowanie ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawomocnego orzeczenia nie jest kontynuacją postępowania zakończonego prawomocnie kwestionowanym orzeczeniem sądu drugiej instancji, a wyjątkowo – pierwszej instancji (art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c.). Skarga ta nie jest nawet nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, takim jak skarga kasacyjna i skarga o wznowienie postępowania, gdyż nie zmierza do zmiany bądź uchylenia kwestionowanego orzeczenia. Jest to nowy, nieznanym dotąd, nadzwyczajny środek umożliwiający skutecznie dochodzenie roszczenia odszkodowawczego od Skarbu Państwa za niezgodną z prawem działalność orzeczniczą sądu jako organu władzy publicznej (art. 417 § 1 k.c.). Realizacja roszczenia odszkodowawczego następuje dwufazowo. Pierwszą fazę inicjuje omawiana skarga, a wyrok uwzględniający skargę stanowi niezbędny prejudykat do dochodzenia roszczenia odszkodowawczego.

Postępowanie wywołane skargą prowadzone jest na użytek roszczenia odszkodowawczego i w istocie jest składnikiem postępowania odszkodowawczego sensu largo (art. 417 k.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c.). Z tej przyczyny sprawa o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest sprawą odrębną wobec sprawy zakończonej prawomocnie tym orzeczeniem. Należy w konsekwencji uznać, że umocowanie adwokata lub radcy prawnego do reprezentowania strony skarżącej w sprawie o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie może wynikać z ustanowienia go pełnomocnikiem z urzędu dla strony zwolnionej od kosztów sądowych w sprawie zakończonej prawomocnie orzeczeniem kwestionowanym w skardze.

Z powyższych względów na mocy art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. zażalenie jako niezasadne należało oddalić.